

Maisematyöluva LP-257-2025-01928 / Båtvik
Rakennus- ja ympäristölautakunta 19.05.2026 § 66
362/10.03.00.06/2026

Valmistelija	Ympäristösuunnittelija Merja Puromies etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	<p>Johtava rakennustarkastaja Grönroos Daniel</p> <p>Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää myöntää maisematyöluvan harvennushakkuuseen kuviolla 411 ja poimintahakkuuseen kuviolla 408 asemakaavan osa-aluemerkinnän al alueella sekä evätä maisematyöluvan hakemuksen muiden alueiden osalta.</p> <p>Lupaehdot:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Kuviolla 411 olevat haavat säilytetään.2) Harvennus- ja poimintahakkuissa säilytetään kasvukykyinen alikasvoksen puusto. <p>Päätöksen perustelut:</p> <p>Rakentamislain 54 §:ssä esitetyt maisematyöluvan edellytykset täyttyvät kuvion 411 osalta ja kuviota 408 koskevan asemakaavan osa-aluemerkinnän al alueen osalta. Toimenpide ei vaikeuta näiden alueiden käyttämistä asemakaavassa varattuun tarkoitukseen, eikä turmele maisemakuvaa.</p> <p>Rakentamislain 54 §:ssä esitetyt maisematyöluvan edellytykset eivät täyty kuviolla 408 olevan asemakaavan pl-merkinnän alueella eikä kuviolla 405, joka on osoitettu asemakaavassa osin pl-merkinnällä ja osin v-merkinnällä. Kaavamääräyksen mukaan pl-merkinnällä osoitettu alue tulee säilyttää luonnontilassa ja sitä tulee hoitaa niin, ettei maiseman luonne oleellisesti muutu. Hakemuksessa esitetyt toimenpiteet merkitsivät ko. pl-merkinnällä osoitettujen alueiden maiseman luonteen oleellista muuttumista ja maisemakuvan turmeltumista. Merkinnän v-alueella avohakkuu turmelisi maisemakuvaa.</p>
Käsittely	<p>Ympäristöpäällikkö Anu Vikman poistui pykälän käsittelyn jälkeen kello 18.54.</p> <p>Rakennus- ja ympäristölautakunta piti kokousta pykälän käsittelyn jälkeen kello 18.54-19.03.</p> <p>Ympäristösuunnittelija poistui pykälän käsittelyn jälkeen kokousta aikana kello 18.59.</p>
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	
Selostus	<p>Asia</p> <p>Maisematyöluva (Rakentamislaki 53 §).</p>

Hakemus on saapunut 3.9.2025, minkä jälkeen sitä on muutettu ja täydennetty useita kertoja.

Hakemusalue

Hakemusalue (3,99 ha) sijaitsee Båtvikissa. Hakemusalueella on kolme erillistä kuviota (numerot 405, 408 ja 411).

Hakemuksen kuvioilla kasvaa pääosin noin 60–80-vuotiasta sekametsää, jossa on alikasvosta.

Kuvion 405 valtapuustossa on kuusta, mäntyä, koivua ja haapaa. Kuvion 405 pohjoisosassa on istutuskuusikko. Kuvion metsätyyppi on etupäässä lehtomaista kangasta tai lehtoa.

Kuvion 408 valtapuustossa on mäntyä, kuusta ja koivua. Kuvio on pääosin kalliokumpareen rinnealuetta.

Kuvion 411 valtapuustossa on kuusta, mäntyä ja koivua sekä haapoja, joista osassa on koloja. Kuvio on kalliokumpareen rinnealuetta.

Toimenpide

Kuviolta 405 on tarkoitus poistaa säästöpuuryhmiä lukuun ottamatta koko puusto ja istuttaa kuusitaimikko.

Kuviolla 408 on tarkoitus tehdä poimintahakkuu, jossa suositetaan mäntyä ja lehtipuita. Suunniteltu harvennusvoimakkuus on noin 40 %.

Kuviolla 411 on tarkoitus tehdä harvennushakkuu, jossa suositetaan mäntyä ja lehtipuita. Suunniteltu harvennusvoimakkuus on noin 30 %.

Kaavatilanne

Hakemusalueella on voimassa Pikkala II -asemakaava. Kuviot kuuluvat asemakaavan T_{LV}-varaukseen.

Kuvio 405 on osin osa-aluemerkinnän pl aluetta ja osin osa-aluemerkinnän v aluetta. Kuvio 408 on osoitettu pääosin osa-aluemerkinnällä al liikerakennusten rakennusalaksi ja osin osa-aluemerkinnän pl alueeksi. Kuvio 411 on osa-aluemerkinnän pl aluetta.

Merkintää pl koskee kaavamääräys:

”Luonnontilassa säilytettävä rakennuspaikan osa, joka on hoidettava niin, ettei maiseman luonne oleellisesti muutu. Alueelle saadaan rakentaa erillisiä yksikerroksisia asunto-, sosiaali- ja virkistyskäyttöön tulevia rakennuksia ja rakennelmia, joiden rakennusala on enintään 2 % luonnontilassa säilytettävän korttelin alasta.”

Merkintää v koskee kaavamääräys:

”Vesialtaan rakentamista varten varattu korttelin osa.”

Merkinnän v-alueelle ei ole suunniteltu vesiallasta.

Alueelle on tarkoitus laatia uusi Pikkalanlahti-asemakaava, jonka osallistumis- ja arviointisuunnitelma on hyväksytty 14.12.2017.

Naapurien kuuleminen

Kunta on kuullut naapuri. Yhdellä naapurilla on huomautettavaa, huomautus on seuraava:

”Nokia Oyj hakee lupaa suorittaa uudistushakkuun kuviolla 405 kiinteistöllä 257-406-1-4. Suomen metsäkeskuksen metsänkayttöilmoitukset - palvelusta selviää, että uudistushakkuu on tarkoitus toteuttaa avohakkuuna.

Hakemuksen asemapiirroksen on laitettu alueen yleiskaava, vaikka alueella on voimassa asemakaava. Maisematyöluvahakemuksessa ei tuoda esille alueen asemakaavaa ja sen määräyksiä suunnitelluilla hakkuukuvioilla.

Kuvio 405, joka on tarkoitus avohakata, sijoittuu asemakaavassa lähes kokonaan (pohjoisinta nurkkaa lukuun ottamatta) alueelle, jossa on kaavamerkintänä pl = luonnontilaisena säilytettävä rakennuspaikan osa. Kaavamääräyksen mukaan alue on säilytettävä luonnontilaisena ja hoidettava niin, ettei maiseman luonne oleellisesti muutu. Asemakaavamääräyksen mukaan alueelle saa rakentaa yksikerroksisia asunto-, sosiaali- ja virkistyskäyttöön tulevia rakennuksia.

Kyseessä oleva kuvio 405 on peltoalueeseen rajoittuva kapea ja siten maisemassa näkyvä ja tärkeä reunametsä, joka on saanut kasvaa asemakaavamääräyksen mukaisesti jo pitkään monilajisena sekametsänä. Alueella on esimerkiksi vanhoja haapoja ja kuusia, jotka ovat tärkeitä sekä maisemallisesti että alueen luonnontilan kannalta. Kuvion merkitys maisemassa korostuu sen vuoksi, että kuviolla alueen topografia nousee ja metsä muodostaa näkymäesteen sen eteläpuolella sijaitsevaan ja laajentuvaan teollisuuslaitokseen. Kuvion merkitys maisemassa ja näkymäesteenä korostuu myös siksi, että sen eteläpuoleista metsää harvennettiin voimakkaasti vain reilut kymmenen vuotta sitten (ilman kuulemista tai maisematyölupaa).

Suunnitellut avohakkuut ovat ristiriidassa myös alueen tulevien suunnitelmien tavoitteiden ja alueelta olevan luontotiedon kanssa. Luontoselvityksissä ja tulevaa kaavoitusta ohjaavassa Kirkkonummen keskustan kehityskuvassa suunnitellulla hakkuualueella (kuvio 405) on todettu olevan erittäin tärkeä ekologinen yhteys, joka yhdistää Meikon ja Porkkalan niemen Natura-alueet. Yhteydelle ei ole korvaavaa sijaintia ja kantatie 51 yleissuunnitelmassa alueelle on osoitettu rakennettavaksi mittava eläinliikku ekologisen yhteyden kohdalle. Todettakoon vielä, että Kirkkonummen kunnan ohella myös esimerkiksi ELY-keskus ja Uudenmaan liitto ovat nostaneet esille kyseisen ekologisen yhteyden tärkeyden ja tarpeen vahvistaa sitä metsäisenä leveänä maakunnallisena yhteytenä. Väylävirasto on selvityksessään todennut kyseisen yhteyden olevan valtakunnallisesti tärkeä.

Kyseinen ekologinen yhteys on mainittu myös alueella vireillä olevassa Pikkalanlahden asemakaavan päivityksessä, jonka lähtökohdaksi on kaavoitusohjelmassa alueelta päätetty, että alueen: ”Maankäytön suunnittelussa on huolehdittava, että alueen läpi kulkeva riistaeläinten kulkuyhteys säilyy toimivana. Edellä mainittu kulkuyhteys monipuolistaa myös kuntalaisten virkistysyhteyksiä.” Kaavoitusohjelmassa on niin ikään mainittu, että: ”Länsiväylän ja yritysalueen välinen metsä ja vesialtaan lähiympäristö varataan ulkoiluun”. Suunnitellut hakkuut olisivat paitsi voimassa olevan asemakaavan vastaisia, ne myös vaarantaisivat kaavan päivittämisessä esitetyt tavoitteet.

Nokia oyj perustelee hakkuutarvetta sillä, että alueella kasvavat kuuset ovat liian karulla maapohjalla, mutta ristiriitaisesti kuitenkin kertoo istuttavansa alueen hakkuun jälkeen kuusen taimilla. Alueelta tehty luontoselvitys (Enviro oy 2016) ei niin ikään tue Nokian väitettä karusta maapohjasta, sillä luontoselvityksessä kuvion on todettu olevan lehtomaisen kankaan sekametsää. Alueen puut ovat elinvoimaisia, eikä niissä näy väitetyn karun maapohjan aiheuttamaa kuivumista, kitukasvuisuutta tms. Lisäksi kuvion 405 pohjoislaidalla on vesilainmukainen noro, jonka luonnontilan suunniteltu hakkuu voisi vaarantaa. Noro näkyy myös maisematyölupahakemuksen hakkuukuviokartassa.

On selvää, että ympäristövastuullisuuttaan korostavana yhtiönä Nokia Oyj tai sen asiaa hoitanut edustaja ei ole nyt hakkuusuunnitelmia laatiessaan tiedostanut alueen merkitystä luonnonmonimuotoisuuden ja alueen maisema- sekä virkistysellisten arvojen turvaamisen näkökulmasta tai käsitellyt asiaa voimassa olevan asemakaavamerkinnän ja -määräyksen näkökulmasta. Erityisesti kuvio 405 on reunametsänä erittäin merkittävä sekä maisemallisesti että alueella sijaitsevan ekologisen yhteyden toimivuuden kannalta eikä noin 2 hehtaarin laajuisella kuviolla ole vastaavaa merkitystä puuntuotannon näkökulmasta. Näin ollen se tulee säilyttää oikeusvaikutteisen asemakaavamääräyksen mukaisesti luonnontilaisena ja siten monirakenteisena ja kerroksellisena sekametsänä. Maisematyölupaa ei tule myöntää.”

Lausunnot

Lausuntoa on pyydetty kunnan kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalveluilta, joka on antanut seuraavan lausunnon:

”Hakemus koskee Pikkala II asemakaavan alueella olevaa teollisuus-, toimisto- ja varistorakennusten korttelialuetta (TLV). Kaavamääräyksen mukaan korttelialueelle ei saa sijoittaa laitosta, joka aiheuttaa melua, ilman pilaantumista tai muuta häiriötä ympäristölle kohtuuttomasti. Kortteliin saa sijoittaa omaan toimintaan liittyviä näyttely- ja myyntitiloja sekä asuntoja ainoastaan kiinteistön hoidon kannalta välttämätöntä henkilökuntaa varten. Korttelialuetta ei saa aitaamatta käyttää avoimena varastona. Avovarastointiin ja pysäköintiin saadaan käyttää enintään 20 % korttelin pinta-alasta. Rakentamatta jäävälle rakennuspaikan osalle, jota ei käytetä avovarastointiin, pysäköintiin tai liikenteeseen, on istutettava puita ja pensaita.

Haetut toimenpiteet sijoittuvat korttelialueen sisällä sijaitseville pl, al, sekä v -osa-alueille. Osa-alueesta pl määrätään seuraavaa: Luonnontilassa säilytettävä rakennuspaikan osa, joka on hoidettava niin, ettei maiseman luonne oleellisesti muutu. Alueelle saadaan rakentaa erillisiä yksikerroksisia asunto-, sosiaali- ja virkistyskäyttöön tulevia rakennuksia ja rakennelmia, joiden rakennusala on erittäin 2% luonnontilassa säilytettävän korttelin alasta. Liikerakennusten rakennusosalalla al on kokonaisrakennusoikeutta 21000 k-m². Osa-alue v on osoitettu kaavamääräyksen mukaan vesialtaan rakentamista varten varatuksi korttelin osaksi.

Asemakaava on laadittu 1970-luvun lopussa silloisena rakennuskaavana. Alueella on ollut vuodesta 2017 lähtien vireillä asemakaavan muutos, joka ei ole kuitenkaan ollut aktiivinen muutamaan vuoteen. On oletettavaa, että

kaavan valmistelua jatketaan uusista lähtökohdista ja uudella tavoitteen asettelulla.

Alueen kautta kulkee maakunnallinen pohjois-eteläsuuntainen ekologinen yhteys, joka on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavoissa, viimeisimmin Uusimaa-kaavassa 2050 ja VISIO-kaavan luonnoksessa, joka on ollut nähtävillä 11.3.-8.5.2026. Vaikka maakuntakaavassa ei oteta tarkka kantaa yhteyden sijaintiin, vaan se jätetään kuntakaavoituksessa ja muissa aluetta koskevissa suunnitelmissa ratkaistavaksi, on hyvin oletettavaa, että yhteys kulkee nykyisen vesialtaan itäpuolella.

Hakemuksen mukaan kohteena olevilla suunnitelman kuvioilla 405, 408 ja 411 kasvaa pääosin noin 60-80 vuotiasta sekametsää, jossa valtapuusto on kuusta, mäntyä ja koivua. Kuvioilla 405 ja 411 on lisäksi haapaa ja kuviolla 405 istutuskuusikko. Kuvioilta 405 esitetään poistettavaksi koko puusto, mutta kuvioille 408 ja 411 tehtäisiin poiminta- ja harvennushakkuu, jossa harvennuksen voimakkuus olisi noin 30 ja 40 %.

Kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalvelut puoltaa maisematyöluvan myöntämistä haetun mukaisesti kuvioille 408 ja 411 muuten, mutta kuviolla 408 olevat haavat on säilytettävä. Kyseessä ovat voimassa olevan asemakaavan mahdollistamat toimenpiteet.

Kuvion 405 kohdalla tulee ottaa huomioon maakunnallisen ekologisen yhteyden turvaaminen, jonka vuoksi tässä vaiheessa on syytä pidättäytyä muista kuin aivan välttämättömistä metsänkäsittelytoimenpiteistä. Tämän vuoksi kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalvelut ei puolla lupaa muuten, kuin kuvion pohjoisosan istutuskuusikon käsittelyn osalta. Sen osalta eivät esitetyt toimenpiteet vaikeuta alueen käyttämistä asemakaavassa osoitettuun tarkoitukseen (v -osa-alueita koskeva kaavamääräys), eikä turmele maisemakuvaa.”

Päätöshistoria